

Predikatie over vraag en antwoord 40 van de Heidelbergse Catechismus, uitgesproken door ds. J.P. Paauwe op 26 maart 1952 te Den Haag

Gezongen: Psalm 89:7 en 8.

Gelezen: Romeinen 5.

Gebed:

Schenk ons, Heere, voor deze zaken aandacht des harten. Ze zijn het leven. Wie ze verstaat, zoekt en doorzoekt, met het hart ze aanneemt, die heeft het leven gevonden en zal leven tot in alle eeuwigheid. In ons is het niet en in de wereld is het evenmin. Hadden we oren om te horen, we zouden de stem vernemen: 'Het is bij mij niet.' Maar we hebben geen oren om te horen, en daarom zoeken we het tóch in de wereld. En al zegt het verstand en het oordeel dat het er niet is, we houden niet op de wereld lief te hebben, en zo onze onsterfelijke zielen te misleiden voor een ontzaglijke eeuwigheid.

Ach, zie ons aan en gedenk ons in de Zoon Uwer liefde en wil uit Uw volheid ons schenken wat we nodig hebben om, waar we hier dan nog met elkander zijn tezamen gekomen, een ogenblik van overdenking te kunnen hebben. Geef ons Uw Woord, de waarheid, in eenvoudige uitdrukkingen te zeggen en te prediken, en doe ons hierbij op het oog hebben de eer Uws Naams en het heil van onszelf en dat van anderen.

Gedenk onze zieken. Nog altijd zijn er die ernstig en zelfs zeer ernstig ziek zijn. Erbarm U over hen en leer hen nog in oprechtheid des harten zich tot U te bekeren door een waar geloof in de Zoon Uwer liefde. Gedenk een vrouw die voor moeilijke dingen staat. Help er haar door en uit, en laat het haar tot bekering wezen. Gedenk anderen die ook in moeilijkheden zich bevinden. Dat het nut van dit alles moge worden ontvangen en genoten, want het is alles tot ons voordeel, zo wij slechts kunnen luisteren.

Onderhoud, troost en sterk Uw Gemeente over de gehele aardbodem en breid haar nog uit, zo het in Uw raad bestaat, ook door onze dienst. Erbarm U over het mensdom. Het redt zichzelf niet, maar het richt zichzelf te gronde. Maar Gij zoudt nog invloed kunnen uitoefenen ten goede, zodat we bewaard werden voor het allerergste.

Amen.

Gezongen: Psalm 40:3.

We zijn, zoals u allen bekend is, in de lijdensweken. Op de rustdagen bespreken we hier de geschiedenis van het lijden en sterven van de Heere Jezus. In deze ogenblikken moesten we eens met elkander nadenken over de veertigste vraag van onze Heidelbergse Catechismus en over het antwoord dat daarop wordt gegeven. De vraag luidt:

‘Waarom heeft Christus Zich tot in den dood moeten vernederen?’

En hierop wordt geantwoord:

‘Daarom dat vanwege de gerechtigheid en waarheid Gods niet anders voor onze zonden kon betaald worden, dan door den dood des Zoons Gods.’

Wanneer gij denkt aan wat we vinden in 1 Korinthe 2, ‘Ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd’ (vs. 2), en aan het veertiende vers van Galaten 6, ‘Maar het zij verre van mij dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van onzen Heere Jezus Christus, door welken de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld’, dan verstaat gij wel dat we met de veertigste vraag van ons leerboekje gebracht zijn in het hart van onze christelijke religie.

‘Waarom heeft Christus Zich tot in den dood moeten vernederen?’ Christus is de tweede Persoon in het Goddelijke Wezen, eenswezens met de Vader en met de Heilige Geest. Hij draagt hier de naam van ‘Christus’, deze naam is van Griekse oorsprong en betekent Gezalfde. Dit woord ‘Gezalfde’ zegt ons dat de Heere Jezus aan Zijn arbeid niet is begonnen zonder de wil van de gehele Godheid. In Hebréeën 5, het vijfde vers, vinden we deze woorden: ‘Alzo heeft ook Christus Zichzelven niet verheerlijkt om Hogepriester te worden’, en dus ook om Profeet en Koning te worden, ‘maar Die tot Hem gesproken heeft: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.’ Roeping brengt altijd de bekwaammaking mee – dit weet u allen uit het bekende woord van de apostel Paulus: ‘Hij Die u roept, is getrouw, Die het ook doen zal’ (1 Thess. 5:24) –

zodat ieder die zich geroepen gevoelt voor het een of ander, heilig onverschillig zijn weg kan gaan.

De Vader heeft de Zoon het lichaam bereid in ons, in Maria, in een mens, en tegelijkertijd voorzien, in buitengewone mate, van de gave van de Heilige Geest. We vinden in Johannes 3 dat Hij de Geest heeft niet met mate (vs. 34).

‘Waarom heeft Christus Zich tot den dood toe moeten vernederen?’ Christus heeft Zich vernederd tot de dood toe. De Zoon Gods is mens geworden, en vanaf Zijn kindsheid heeft Hij geleden. Zijn vader en moeder moesten met Hem vluchten. Toen Hij onder het volk opgetreden was om Zijn arbeid te doen, werden Hem allerlei moeilijkheden voortdurend in de weg gelegd. Naarmate Zijn jaren toenamen werd Zijn lijden erger. Judas pleegde verraad; Zijn discipelen verlieten Hem; Petrus verloochende Hem. Het scheen dat allen Hem verlaten hadden. Zijn oversten haatten Hem met een volkomen haat. Het lijden Zijns lichaams is heel erg geweest; het lijden van Zijn ziel is nóg erger geweest.

‘Waarom?’, vraagt nu onze Catechismus. Waarom moest dat geschieden? Deze vraag, toehoorders, is van buitengewone betekenis. Zulk een vraag en dergelijke vragen moet u allen doen, en dan moet u nooit rusten voordat u het antwoord erop hebt. De opstellers van de Catechismus waren nog maar zeer jong. U weet het. Toen ze dit boekje maakten, waren ze nog geen dertig jaar. Maar zij hadden het antwoord. En we hebben in het antwoord op de veertigste vraag wat in hun hart leefde.

‘Daarom dat vanwege de gerechtigheid en waarheid Gods niet anders voor onze zonden kon betaald worden, dan door den dood des Zoons Gods.’ Het lijden van de Heere Jezus Christus was noodzakelijk, zeggen hier de opstellers van ons leerboekje. God had de mens goed en naar Zijn evenbeeld geschapen, maar de mens was daarin niet gebleven. Hij heeft gezondigd en wij in hem. Wij hebben gezondigd *in* Adam en we hebben gezondigd *als* Adam. Onze zonden zijn niet te tellen. Die zondigt, overtreedt, hij overtreedt de Wet. Welke Wet? Die van de tien geboden. Deze Wet is een goede Wet, een heilige Wet, een Wet van de Heere. Wie zondigt, zet God opzij. Iedere zonde heeft een stem: ‘Wijk van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust’ (Job 21:14). Maar onze Schepper kan Zich niet opzij laten zetten. Hij wil de zonde straffen. En omdat ze begaan is tegen de allerhoogste Majesteit Gods, is er

geen straf die erg genoeg is. Hij wil de zonde straffen met tijdelijke, geestelijke en eeuwige straffen.

Nu was de tweede Persoon in het Goddelijke Wezen mens geworden. Hij had de menselijke natuur aangenomen, Zich gesteld in de plaats van de mens. Dus was het onmogelijk dat Hij aan Zijn lijden en sterven zou ontkomen. De Vader wilde het; het behaagde Hem om Zijn Zoon te verbrijzelen (Jes. 53:10). Maar de Heere Jezus Zelf wilde het ook. Johannes 12: 'Nu is Mijn ziel ontroerd, en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure. Maar hierom ben Ik in deze ure gekomen' (vs. 27). In Gethsémané horen we Hem zeggen: 'Mijn ziel is geheel bedroefd tot den dood toe; blijft hier en waakt met Mij' (Matth. 26:38). En dan iets verder valt Hij op Zijn aangezicht en doet dit gebed: 'Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan; doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt' (vs. 39).

Christus is gestorven, Hij heeft betaald, Hij heeft voldaan aan de gerechtigheid en aan de waarheid Gods. En Zijn betaling is aangenomen. In Zijn opstanding hebben we hiervan het bewijs.

Toehoorders, in deze zaken vinden we twee grote voordelen voor het menselijke geslacht. Welke zijn deze? Ik weet niet of het u bekend is. Het eerste voordeel is de rechtvaardigmaking, en het tweede de heiligmaking. Heeft Christus in de plaats en ten bate van de mens aan de Goddelijke gerechtigheid voldaan, heeft Hij de straf gedragen, is Hij gehoorzaam geweest aan de wil des Vaders, zo volgt hieruit dat al degenen voor wie Hij ingetreden was, nu vrij zijn, en voor eeuwig vrij zijn, en tegelijkertijd een recht hebben op het leven. Ik weet niet of u genade hebt, maar als dit zo is, dan hebt gij het zó gezien, en gij hebt gezegd: 'Heeft Christus, de Zoon Gods, met toestemming, ja op bevel des Vaders, Die mijn Rechter is, de schuld geboet en het recht op het leven verworven, zo volgt daaruit dat ik niet meer behoef te betalen, dat God met mij bevredigd is en ik met Hem verzoend ben.' Zo komt deze mens ook tot de Vader. En hoe komt hij? Dringt hij door? Forceert hij de toegang? Veronderstel dat hij dat zou kunnen. Nee, maar de toegang werd geopend. 'Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot den Vader dan door Mij' (Joh. 14:6). En de weg gaande die voor hem geopend werd, zo naderde hij tot de Vader met de vraag 'ener goede consciëntie tot God', zoals u dit vindt in 1 Petrus 3 vers 21: 'Waarvan

het tegenbeeld, de doop, ons nu ook behoudt, niet die een aflegging is van de vuiligheid des lichaams, maar die een vraag is ener goede consciëntie tot God.' Dit is de eerste vrucht van het lijden en sterven van de Heere Jezus.

En het andere is de heiligmaking. De zonde heerst in de gehele wereld. O, de mens is toch zo ongelukkig! Want waar de zonde heerst, daar is de vloek, en waar de vloek is, daar is de ondergang, de eeuwige ondergang. Christus heeft de zonde weggenomen. 'Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt' (Joh. 1:29). En nu heeft de zonde haar heerschappij verloren, althans ten aanzien van degenen die door God in Christus gerechtvaardigd zijn. De Heere Jezus heeft de Heilige Geest verworven, en deze Geest herstelt het in de val in Adam verloren Godsbeeld, welke arbeid des Geestes niet zal eindigen voordat ook het laatste spoor van de zonde zal zijn uitgewist – en dit zal wezen wanneer het tijdelijke met het eeuwige verwisseld is.

Gezongen: Psalm 40:4.

Kent ge uw zonde, uw val, het gemis van God en van het beeld Gods? Voelt ge dat ge voor uw Schepper, Die ook uw Wetgever, Rechter en Koning is, niet kunt bestaan? Voelt ge dat? Is bij u alles te kort en te smal? En zegt ge meermalen tot uzelf, als u op uw bed ligt, als u aan uw werk zijt: 'Als ik zo sterf, dan ben ik voor eeuwig verloren'? Is dit zo? *Hier* is het: Christus is gestorven; God is voldaan. Wend u naar Hem, grijp Hem aan, worstel, en kom door Hem tot God, tegen Wie ge zwaar gezondigd hebt.

Is de grote ure aangebroken, vanavond, morgen, over een langere tijd, en voelt ge dat ge zult moeten sterven en straks, binnen uren of minuten, zult staan voor God? Zeggen dan uw eigen vlees en bloed en de vorst der duisternis en de wereld: 'Ge hebt niet geleefd zoals ge hadt moeten leven'? Wordt ge gewezen op tijden en plaatsen waar ge gezondigd hebt? Tracht niet dit te bedekken of te verontschuldigen, maar belijd, belijd ronduit, zeg dat het waar is, en dat ge nog veel meer zonden hebt dan aangewezen worden. Erken dat ge om deze zonden de eeuwige dood schuldig zijt. Maar wend u dan van de zonde af en vestig uw blik op het bloed en op de gerechtigheid van de Heere Jezus Chris-

tus. Geloof dat door Zijn hemelvaart een gesloten hemel is geopend geworden. En volg Hem op deze weg tot God.

Misschien denkt ge: 'Ja, ik zou toch wel willen weten of ik deel heb aan de Heere Jezus; of ik *werkelijk* aan de Heere Jezus deel heb. Soms geloof ik het, maar op een andere tijd dan is het alsof mij alle moed ontzinkt.' Is het zo met u?

Welnu, hij heeft deel aan de Heere Jezus, die met zijn zonde te doen gehad heeft. Dat is niet die er over uitgeschreeuwd heeft en naar buiten gelopen is en het aan anderen meegedeeld heeft dat hij het toch zo benauwd had en zoveel angsten had. Met de zonde te doen te hebben, dat is verlegen te wezen, voor de Heere verlegen te zijn, voor zichzelf verlegen te zijn en te zeggen: 'Och, voor mij is er geen hoop; ik zal moeten verloren gaan.'

Hij heeft er deel aan, die gezien en erkend en beleden heeft dat het lijden en sterven van Christus noodzakelijk geweest is, dat wanneer de Heere Jezus, de Zoon van God, God en mens in één Persoon, *niet* had geleden en *niet* was gestorven, er geen heil zou wezen. Hebt ge dat gezien?

Hij heeft er deel aan, die gestorven is, aan de wereld gestorven is, aan de zonde gestorven is, aan eigen gerechtigheid gestorven is, aan vleeselijke hoop en vleeselijke wijsheid gestorven is, aan de valse leer gestorven is. Hij heeft er deel aan, die aan zichzelf gestorven is.

Dat zijn drie gewichtige kenmerken. Ik noem u nog andere. Hij heeft deel aan de Heere Jezus, voor wie de Heere Jezus onmisbaar is en dierbaar. Zo dat hij verlangt naar de tegenwoordigheid van de Heere Jezus, hier en hiernamaals. Zij die er geen deel aan hebben, verlangen maar te mogen blijven leven. Dezen zijn uit de aarde aards en hebben geen kennis aan geestelijke dingen.

Zij die deel hebben aan de Heere Jezus zeggen met de dichter van 119e Psalm: 'U zoekt mijn hart, mijn oog blijft op U staren' (vs. 5 ber.). Ze zeggen dit als er geen bijzondere zonden zijn. En ze zeggen het ook wanneer deze er wel zijn. 'U zoekt mijn hart, mijn oog blijft op U staren.'

Hij heeft deel aan de Heere Jezus, die Hem wenst te volgen. Hij wenst zichzelf niet te volgen; hij wenst voor zichzelf bewaard te mogen wezen. En dit is zijn roepen en geklag, bij dag en bij nacht. Hij wenst

voor zichzelf bewaard te mogen blijven. Zijn wijsheid, hij vertreedt ze met verontwaardiging. En zo ook zijn gerechtigheid en al wat hij van zichzelf heeft. De wereld heeft geen woord voor hem. Hij weet, waar hij zichzelf heeft leren kennen en leert kennen, wat de wereld is. De wereld is een troep dwazen. En ik heb u zondag gezegd dat wanneer er in het hart van een begenadigde geen medelijden en geen barmhartigheid was, hij de wereld zou bespotten en uitlachen om haar grenzeloze dwaasheid om zichtbare en tastbare dingen te stellen boven de Heere. Hij wenst de Heere te volgen. En zouden de zijnen hem om de hals vallen om hem zo te beletten de weg te gaan die de Heere wil dat hij gaan zal, zo zal hij de zijnen wegslingeren. ‘Wijkt van mij,’ zoals de dichter van de 119e Psalm zegt, ‘wijkt van mij, gij boosdoeners, dat ik de geboden mijns Gods moge bewaren’ (vs. 115).

Zij die er deel aan hebben, stellen alleen maar vertrouwen, voor het leven en voor het sterven, op de gerechtigheid van Christus, op de barmhartigheid des Vaders, op de beloften des verbonds, op het verbond.

Hieraan kunt u weten of u deel hebt aan Christus. En laat niemand denken dat wanneer hij deze zaken, in welke mate ook, *niet* bezit, dat hij dan toch Christus zou bezitten. Laat niemand dat denken. Deed hij het toch, dan zou de eeuwigheid het hem anders leren.

God heeft Zijn Zoon niet gespaard, en heeft dat niet kunnen doen vanwege Zijn gerechtigheid en Zijn waarheid. Als gij nu de moeite niet neemt om Christus, Die als voor uw voeten gebracht is door de prediking van het Evangelie, aan te nemen, om u voor eeuwig in Hem te verheugen, denkt u dan dat God ú zal sparen, u, terwijl Hij Zijn Zoon niet gespaard heeft? Hij zal u eeuwig verdoemen, en dat niet zozeer en in de eerste plaats omdat ge zoveel zonden gedaan hebt, maar omdat, terwijl Christus uw Heere is, gij geweigerd hebt u voor Hem neder te buigen. Trek u dit toch eindelijk eens aan, ouden van dagen. Ik spreek van deze kansel zo menigmaal tot de kinderen, ik mag ook wel eens iets zeggen tot de ouderen. Uw jaren zijn geklommen, uw hoofd is grijs, uw krachten nemen af – straks zult ge er niet meer wezen. En wat hebt u nu gevonden? Wat zijt ge nu deelachtig geworden? Bezit u de parel van grote waarde? Of hebt u nooit de koop gesloten, altijd de glinsterende dingen van de wereld gesteld boven deze parel? Is dat zo, wat zijt ge

ongelukkig, wat is uw lot beklagenswaardig! Och, dat is niet uit te drukken, dat is niet uit te drukken! Toonbeeld te zijn van de lankmoedigheid Gods; geweest onder de aanbieding van het Evangelie, van Christus door het Evangelie! En constant te hebben geweigerd, en te hebben gezocht... Wat, wat? Zeg het eens, wat u gezocht hebt. Zeg het eens. Bekeer u, bekeer u. Beken uw ongerechtigheden, zoek ze op – ofschoon opgraven niet nodig is; ze zijn bij de hand. Beken ze. Schrijf Gode gerechtigheid toe; beschuldig uzelf, veroordeel uzelf. Doet u dit met uw hart, de Heere zal Zich nog ontfermen over u. 1 Korinthe 11: 'Indien wij onszelven oordeelden, zo zouden wij met de wereld niet veroordeeld worden' (vs. 31, 32).

Amen.

Gebed:

Geef ons een wijs hart, Heere, als we dit van U nog niet hebben ontvangen. Doe ons de tijd des levens kostelijk achten, en U zoeken terwijl Gij te vinden zijt, Uw Naam aanroepen terwijl Gij nabij zijt. De dingen zijn gereed. Gij zijt voldaan, en Hij Die U voldoening gegeven heeft, is gezeten aan Uw rechterhand. Ach, geef ons dit gezicht, dat zoveel troost bevat, nodig te hebben.

Doe ons onszelf kennen, en Uw wil, Uw gebod. Doe ons er zó veel van weten, dat we ons voor U vernederen, vrijwillig, dat we ophouden onszelf te verontschuldigen door zwijgend onze zonden voorbij te gaan. Doe ons zo veel kennen van onze ongerechtigheden, dat we U nodig hebben – dat we Hem nodig hebben in Wie Gij de wereld waart met Uzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende, tot Hem vluchten, Hem omhelzen, en in Hem en door Hem de toegang open vindende tot Uw troon, komen tot U, met het gebed van de dichter: 'O God, ons Schild, aanschouw het aangezicht Uws Gezalfden. Want één dag in Uw voorhoven is beter dan duizend elders; ik koos liever in het huis mijns Gods een dorpelwachter te wezen dan lang te wonen in de tenten der goddeloosheid.'

Wil Uw Kerk, het overblijfsel dat U in deze ellendige en droevige en gevaarlijke tijd nog hier en daar hebt, gedenken. Laat het met nieuwe ijver U aanhangen en volgen. Leer het nog wat beter met de apostel te zeggen: 'Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil scha-

de geacht.' Doe het zien op wat er weggelegd is, en leer hen leven in de blijde verwachting van een goede eeuwigheid.

Gedenk hen onder ons die spoedig een grote reis zullen ondernemen.* Bescherm hen, en leer en leid hen, en schenk hen Uw vreze en Uw vrede.

Amen.

Gezongen: Psalm 118:11.

Predikatie over 2 Korinthe 5:21, uitgesproken door ds. J.P. Paauwe op 11 april 1952, Goede Vrijdag, te Den Haag

Gezongen: Psalm 51:8 en 9.

Gelezen: 2 Korinthe 5.

Gebed:

Doe ons, algenoegzaam en aanbiddeijk Opperwezen, eeuwig, enig en drie-enig God, naderen tot U met diepe eerbied en onderwerping des harten. Gij hebt ons welgedaan en ons geschonken niet alleen het leven, maar ook de gezondheid en de krachten. Doe ons Uw goedheid erkennen en waarderen, en laat Uw goedertierenheid ons leiden tot U en ons ons doen verbinden aan U. Gij zijt het, bij U is de fontein des levens, in Uw licht zien wij het licht. Wie U vindt, die vindt het leven en trekt van U een welgevallen. Buiten U is de duisternis. Doe ons dit recht beseffen en de tijd des levens kostelijk achten. Doe ons U zoeken met het naargestig, ernstig, gelovig gebruik van de middelen. Doe ons vragen naar U en naar Uw wil. Doe er ons op staan dat het tussen U en ons, tussen U en onze onsterfelijke geest, vlak ligt.

Gij hebt ons, door Uw voorzienigheid, hier willen doen komen. Schenk ons wat we nodig hebben. In onszelf aangemerkt zijn we onwaardig en al het onze is verwerpelijk. Waarlijk, we zijn onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Dit ten gevolge van onze zonde. Maar wil ons aanzien en gedenken in Hem in Wie Gij een welbeha-

* vanwege emigratie

gen hebt, Die gehoorzaam geweest is tot de dood, ja de dood des kruises, en gezeten is aan Uw rechterhand, met Zijn gerechtigheid. Wil uit Uw volheid ons geven wat we behoeven, om te kunnen spreken en om te kunnen horen, om te willen spreken en te willen horen.

Gedenk onze zieken. Er zijn eronder die ernstig ziek zijn. Ook een die misschien voor een ernstige zaak staat. Gedenk, Heere. En leer nog terwijl het nog tijd is, de gelegenheid daarvoor nog gevonden wordt, de rekening vereffenen door een waarachtig geloof in Hem Wiens bloed reinigt van alle zonde.

Wil in alle dingen bestuur geven en aan dit bestuur ons doen onderwerpen. Zegen Uw Kerk over de ganse aarde. Heere, houd haar staande. En werd het vervolging, houd ieder lid ervan in het oog, naar Uw belofte: 'Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u zijn.' Erbarm U over het mensdom, dat zichzelf, zo Gij het niet verhoedt, te gronde richt.

Amen.

Gezongen: Psalm 40:4.

Wij vragen uw aandacht voor het laatste vers van het u voorgelezen hoofdstuk, 2 Korinthe 5, het 21e vers:

'Want Dien Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.'

Dat is hét Evangelie. Wie het kent, weet dat het een boodschap des hemels is, niet slechts gebracht tot anderen, maar ook tot hem persoonlijk. Vooraf gaat: 'Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christuswege: Laat u met God verzoenen' (vs. 20). En dan wordt in het woord waarover we met elkander wensen na te denken, gezegd dat dit mogelijk is, mógelijk. Alleen al deze gedachte, dat zoiets mógelijk is, moest ons brengen tot verwondering en blijdschap, vernedering des harten.

'Want Dien Die geen zonde gekend heeft.' 'Dien Die', enzovoort. Dat is de Heere Jezus, de tweede Persoon in het Goddelijke Wezen, God, de waarachtige God en het eeuwige Leven, de waarachtige en rechtvaardige

mens, God en mens in één Persoon.

'...geen zonde gekend.' *'Zonde.'* Wat is zonde? Wie het antwoord op deze vraag heeft, die verstaat ook wat Christus is en de verlossing die in Hem is, en wat het betekent wanneer geschreven staat: 'Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende, en heeft het woord der verzoening in ons gelegd' (2 Kor. 5:19).

'Zonde.' Er is een Wet, dat is de Wet der tien geboden, ingelijfd in het verbond der werken, in het eerste verbond. Wanneer nu een mens dit verbond niet houdt en de Wet des Heeren overtreedt, dan is hij een zondaar. Christus, God en mens in één Persoon, heeft de Wet *niet* overtreden. Dus heeft Hij, zoals wij hier vinden, de zonde niet gekend: niet gekend door ondervinding, niet gekend doordat Hij ze gedaan heeft, niet gekend.

'...heeft Hij zonde voor ons gemaakt.' *'Hij'*, dat is de eerste Persoon in het Goddelijke Wezen, de Vader. Deze Persoon komt op voor de rechten van de Godheid, van de Goddelijke Majesteit. En hierom moeten wij met Hem verzoend worden. 'God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende.' We moeten met Hem verzoend worden.

'Dien Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt.' *'Zonde.'* Dat is niet dat de Vader de Zoon heeft laten zondigen, en zo een zondaar van Hem gemaakt heeft. Het is iets anders. Wanneer er staat: 'heeft Hij zonde voor ons gemaakt', dan wil dat zeggen dat de Vader zonden aan Zijn Zoon toegerekend heeft. Wij betreden nu een gebied waarop ge thuis moet wezen. Want van de vraag of u deze dingen verstaat, hangt ten enenmale uw heil af.

De Vader heeft de zonde van Adam, de zonde van Noach, de zonde van Lot, de zonde van David, de zonde van Hizkia, de zonde van alle uitverkorenen, Zijn Zoon toegerekend. Hierdoor zijn de zonden van de uitverkorenen weggenomen, volkomen weggenomen. De Hem toegerekende zonde heeft Christus moeten boeten, en Hij heeft het ook gedaan, Hij heeft de zonde geboet, Hij heeft voor de zonde geleden. De apostel Paulus zegt aan het eind van het vierde hoofdstuk van de brief aan de Romeinen: 'Welke overgeleverd is om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardigmaking' (Rom. 4:25). Hiervoor heeft Hij de menselijke natuur aangenomen. En deze natuur is geworden het offer voor

de zonde. Wat dit betekent weet ik niet, en niemand weet het; *dit* kunnen wij weten dat wanneer de Heere één zonde, in haar ganse zwaarte, op ons liet rusten, wij onmiddellijk bezwijken zouden. En als u hier iets van verstaat, dan hebt u enig vermoeden van het lijden en sterven van de Heere Jezus Christus. Toen al de zonden van de uitverkorenen op Hem lagen, heeft Hij daarmee naar niemand kunnen toegaan; en zelfs heeft Hij het gevoel gehad dat Hij verlaten was van God: ‘Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?’ (Matth. 27:46, Mark. 15:34).

‘...heeft Hij zonde voor ons gemaakt.’ ‘Voor ons.’ Wie zijn deze ‘ons’? Dat zijn mensen die in geen enkel opzicht enige waarde hebben zoals zij van nature zijn, mensen die niets bezitten of het is bestemd om onder te gaan. Als u dit weet, dan weet u wat de mens is, en u kent uzelf. En als u het niet weet, dan weet u ook niet dat u er is.

‘Voor ons.’ Dat is: in de plaats van ons – meer: ten bate van ons. In de plaats van ons. U steekt geheel in de schuld, en er komt iemand terwijl gij geen raad weet: ‘Wees nu maar kalm en getroost, ik voldoe de schuld!’, zoals Paulus het op zich nam ten opzichte van Onesimus. Dat zou groot wezen, nietwaar, dat zou toch wat wezen! En naarmate de schuld groter was van u, zou ook de zaak geweldiger wezen, en ge zoudt wel uitroepen: ‘Hoe is dat mogelijk, hoe is dat mogelijk?’ Maar wat is dat nu in vergelijking met de zaken waarover wij nu spreken?

In de plaats van ons en voor ons. Zodat dat wat een Persoon als de Heere Jezus is, God en mens in één Persoon, gedaan heeft, ons ten goede komt. Wat dit is, kunnen we óók niet zeggen. Wie het gelooft, wie het waarlijk gelooft – helaas: er zijn weinige mensen die het geloven – wie het waarlijk gelooft, die heeft maar heen en weer gelopen: ‘Onbegrijpelijk, onbegrijpelijk, onbegrijpelijk, niet gezocht, ontvangen, uit genade, louter genade, mij, mij, mij, de minste, de slechtste...’, en hij kon dit niet genoeg uitroepen.

Dit ‘voor ons’, betekent dit nu dat ieder mens kan zeggen: ‘Want Dien Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor mij gemaakt, opdat ik zou worden rechtvaardigheid Gods in Hem?’ Nee, nee, zo is het niet, dat kan ieder mens maar zo niet zeggen; het is er ver van verwijderd. De verzoening die de Heere Jezus aangebracht heeft, is geen algemene. Dat klinkt wel hard, maar men ontkomt het toch niet, want het is waarachtig. En strijden tegen iets dat waarachtig is, is niet alleen zonder nut,

maar het brengt moeite aan, en ten slotte moeten we het toch opgeven. Want ieder mens is bestemd om het op te geven voor zijn Schepper. Maar, als men zijn zonden en zondigheid, zijn vloek- en doemwaardigheid, zijn vijandschap en afkerigheid, en zijn volstreckte machteloosheid heeft leren kennen; als men de Heere gerechtvaardigd heeft in al Zijn doen en laten, de vlek die de mensheid op het Opperwezen legt, uitgewist heeft; als een mens zichzelf veroordeeld heeft, en al het zijne veroordeeld heeft; als hij zich dan zo vernederd heeft; als Zich de Heere God, in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, geopenbaard heeft; als hij op deze openbaring – hij die zich zo diep vernederd heeft voor de Heere – als hij op deze openbaring zich heeft laten optrekken, zich heeft laten optrekken tot de Heere – vernedering gaat voor de eer, vernedering in onszelf gaat vóór verhoging in de Heere – zich heeft laten optrekken, laten trekken uit zichzelf en uit al hetgeen waaraan hij en waarmee hij van nature verbonden was; als hij zich verenigd heeft met dit heerlijke, algenoegzame en aanbiddelijke Wezen, met Christus en met God in Hem; als hij de gerechtigheid des Zoons zich toegeëigend heeft, de Heilige Geest door de Heere Jezus Christus verworven, aangenomen heeft; als hij de weg die Christus hem opent tot de troon der genade ingeslagen is, genaderd is tot de Vader, zoals een van de zonen van Izak tot zijn vader naderde met vreemde kleren, genaderd is in de klederen des heils van de Heere Jezus Christus, uit de hand des Vaders ontvangen heeft de vergeving van al zijn misdaden, en daarop zich tot God bekeerd heeft; dán mag hij zeggen, dan heeft hij het recht om te zeggen: ‘Want Dien Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor *mij* gemaakt, opdat *ik* zou worden rechtvaardigheid Gods in Hem.’ Maar doorgaans zegt hij het niet. Doorgaans zegt hij het niet. En waarom zegt hij het niet? Het is zo groot, het is zo groot, het is hem alsof er geen plaats voor is in zijn hart, en toch, en toch, niet alleen heeft hij het recht, maar hij voelt, hij wordt gewaar in zijn hart dat het zo *is*. En dit is dan het begin van een waarachtige bekering.

Gezongen: Psalm 115:7.

‘Opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.’ ‘Wij’, dat zijn de gelovigen. ‘...wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.’ Opdat

wij in het bezit zouden worden gesteld van een rechtvaardigheid of gerechtigheid die de Wet Gods in alle delen gelijk is. Hierom gaat het, het gaat erom dat we een gerechtigheid bezitten die overeenkomt met de Wet, met de Wet der tien geboden, met wat de Wet eiste in het eerste verbond.

‘...wij zouden worden rechtvaardigheid Gods.’ Dat is: wij een rechtvaardigheid zouden bezitten, die uit God is, door Hem aangeboden wordt, Hem behaaglijk is. Want, is men onkundig van deze zaak, dan heeft men geen toegang tot God. De mens, de godsdienstige mens, maakt zich wijs, bijvoorbeeld wanneer hij eens naar zijn gevoel gemakkelijk bidt, dat hij een toegang heeft. Dit is een grote zonde! En waarom is dit een grote zonde? Omdat het récht hier ontbreekt, het recht. ‘Sion zal door recht verlost worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid’ (Jes. 1:27). Omdat hier de mens het maar néémt; het is hem niet geschonken. En zo kan hij ook niet in onderhandeling treden met het Opperwezen. En u weet dat er eens terecht gezegd is dat onderhandeling een christen maakt.* Overdenk deze dingen diep. Want de mensen maken er wat van. En zij kunnen dit doen omdat zij door de Heere niet onderwezen zijn. Hun ontbreekt de Heilige Geest als Leraar. En wanneer iemand de Heilige Geest als Leraar niet bezit, dan kan hij elk ogenblik alle kanten uit. Hierom heb ik weleens gezegd, dat een mens die nog altijd buiten Christus is, blootgesteld is aan alle wind van leer.

‘*Rechtvaardigheid Gods in Hem.*’ *In Hem.*’ Dat is: in Christus. Wie gelooft – van welk geloof we zo-even een korte beschrijving gegeven hebben – wie gelooft is verenigd met de Heere Jezus. Hij wordt gevonden in de Heere Jezus, en hiervan is het gevolg dat hij rechtvaardig is. ‘Wat baat het u nu dat gij dit alles gelooft?’, zo wordt er in de 23e zondag van onze catechismus gevraagd. En dan luidt het antwoord: ‘Dat ik in Christus voor God rechtvaardig ben, en een erfgenaam des eeuwigen levens.’

Dat het hier zo slecht gaat, dat het is oorlog op oorlog, met al wat eraan vooraf gaat, en met al wat ermee gepaard gaat, en met al wat er op volgt, dat komt daarvandaan dat men deze leer verlaten heeft. ‘Mijn volk heeft twee boosheden gedaan: Mij, de Springader des levenden

* Sicco Tjaden (1693-1723), predikant in Nieuwe Pekela.

waters, hebben zij verlaten, om zichzelf bakken uit te houwen, gebroken bakken, die geen water houden' (Jer. 2:13). Bedenk deze dingen en overdenk ze, en wanneer het u geschonken wordt, ga er mee naar het Opperwezen. Onderzoek ze en doorzoek ze, zolang totdat u zegt: 'Ik heb het nooit geweten, wat de breuk van land en volk is. Ik heb nooit licht gehad in wat genoemd wordt het kerkelijk vraagstuk, ik heb van niets iets afgeweten.'

Een mens die niet in Christus is, staat voor eigen rekening. En hoe kan dat nu aflopen? Dat kan immers niet anders dan slecht aflopen. Want als wij een rekening moeten voldoen en wij hebben geen betalingsmiddel, dan weten we toch wat ons wacht! Zeker, er kan kwijschelding plaatshebben. Maar in betrekking tot de dingen waarover *wij* nu spreken, heeft deze kwijschelding alleen plaats aan deze zijde van het graf.

Aan de zijde Gods is er niets in de weg. Als ik u dit niet zei, dan zou ik tekort doen aan de ere Gods. Aan de gerechtigheid is voldaan, de deugden Gods zijn opgeluisterd, de zonden zijn weggenomen, de vloek is gedragen, de duivel heeft het moeten prijsgeven, de prikkel des doods is weggenomen, de toegang tot de hemel is geopend. Dát is het Evangelie, dat ú verkondigd wordt. Laat het geen reuk des doods ten dode voor u wezen, maar een reuk des levens ten leven.

Geloof u niet dat het vreselijk zal zijn om te vallen in de handen van een God Die leeft. Geloof ge dat niet? Zijt u niet met mij eens dat er verandering komen moet, een grote, diep ingrijpende verandering? Zijt u dat niet met mij eens? Ach, luister naar de Heere! De wereld zegt: 'Kom, kom!' Ze heeft nogal wat lokmiddelen, de wereld: ze dreigt, ze belooft, ze lokt, ze houdt redevoeringen, ze schrijft verhandelingen, ze predikt, ze bouwt kerken, enzovoort. Dat doet de wereld. Luister naar haar niet. De godsdienstige mens van deze tijd zegt: 'Och kom, zou u denken dat het zó moet opgenomen worden? Als men het zo opnam, dan zou men toch geen leven hebben.' Dat is de mens die naar de hemel gaat. Maar leg hem niet één vraag voor, of u hoort: 'Voor ditmaal ga heen', als u nog geen ergere dingen ontmoet. Dat is de godsdienstige wereld, de wereld die de godsdienst van de tijd heeft. Maar de Heere zegt: 'De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot den HEERE, zo zal Hij Zich zijner ont-

fermen, en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk' (Jes. 55:7).

Erken dat u een zondaar zijt, en beken uw zonden. Breek ze af, tot de grond toe, breek ze af, de grote en de kleine, alles. Breek af! Want het nalaten hiervan is de oorzaak van onze ondergang. Alleen: de zaligheid is er, die behoeft door ons niet verworven te worden, ze móét door ons niet verworven worden, ze is er, ze *is* verworven. 'En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden' (Hand. 4:12). En deze zaligheid wordt u aangeboden. En ik heb het u menigmaal gezegd waar zij te vinden is, zij is te vinden aan uw voeten, daar ligt ze, waar u zit daar is de zaligheid, waar u staat daar wordt ze gevonden. Omhels haar, *omhels haar*. Ze is u gegund door de Vader, door de Zoon, door de Heilige Geest, door de ganse Kerk; ze is u gegund. Treed uit alles, want dit alles is niets dan schuld en zonde. En aanvaard alles wat waarlijk alles is: de Heere Jezus Christus met Zijn gerechtigheid en Geest.

En als u hierin niet voortkunt (en dat zal wel het geval zijn), steek dan af naar de diepte. Tracht niet uit uw ervaringen op te maken dat u toch al wat van deze dingen hebt, of zelfs dat u een christen zou zijn. Doe dat niet. Dat is een gevaarlijke weg, dat is een weg waarin u het nooit zult vinden. Op deze wijze komt u nimmer tot zekerheid. En stelde u iets vast aangaande uw behoudenis, dan zou u het Opperwezen nooit zo getergd hebben, zelfs niet met al uw zonden, als gij dán zoudt doen, want deze vaststelling zou in wezen niets anders zijn dan: 'Laat Barabbas los, laat Jezus gekruisigd worden.'

U weet niet of u zalig zult worden of niet? Maak het dan vast, en de weg om het vast te maken is niet te blijven wroeten, maar te geloven, te geloven in de Heere Jezus Christus. Doe dat, en rust niet voordat u deze weg hebt kunnen, mogen, willen inslaan.

Zijt u waarlijk doorgebroken? Is het kind ter wereld gekomen? Is het van weeen tot een geboorte gekomen, waarlijk? Vergeet het niet, vergeet het nooit, zoals u aangeraden en vermaand wordt in de 103e Psalm: 'Vergeet ze niet; 't is God Die z' u bewees' (vs. 1 ber.). Geef u onvoorwaardelijk aan de Heere. Verwacht grote dingen, niet zoals Baruch, maar in de zin waarin de dichter van de 31e Psalm ervan sprak: 'O, hoe groot

is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen die U vrezen' (vs. 20). Stel u open voor het licht. Gij weet wanneer gij waarlijk doorgebroken zijt, wat dat betekent; wat het licht u zegt, dat weet u. Als u het niet weet, dan is u ook niet doorgebroken. In dat licht dat God is, en dat van Hem medegedeeld wordt, ziet de mens in één ogenblik God in Zijn heerlijkheid, zichzelf in zijn verfoeilijkheid, zijn eigen wegen in hun verwerpelijkheid, leert de mens verstaan het woord van de Heere Jezus: 'En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt' (Joh. 17:3).

Komt ge u te misgaan, behelp u niet met de gedachte dat u bekeerd zou wezen, en dat er geen afval van heiligen zou wezen, enzovoort, maar beken, beken! Werp u niet in de wereld, doe niet mee met de wereld, speel niet met de wereld, converseer niet met de wereld, neem de gewoonten van de wereld niet aan. 'Die zich afzondert, tracht naar wat begeerlijks' (Spr. 18:1).

Amen.

Gebed:

Dat het U behagen moge, Heere, genadiglijk het zondige van al wat gezegd is, te vergeven, weg te wissen, en de predikatie te gebruiken om Uzelf te verheerlijken en de waarheid gelijk zij in Jezus is, voor deze en gene onmisbaar te maken. Ze is onmisbaar. En waar een mens het mee zoekt te doen, dat is schandelijk om te zeggen. Geef ontdekking, werk overtuiging, zend Uw licht en Uw waarheid, dat die ons geleiden. Doe ons opkomen uit onze graven, doe ons opstaan, doe ons U volgen, zonder te vragen waarheen. Gij maakt het toch goed, góéd maakt Gij het, wonderlijk, zó dat men, althans zolang men aan deze zijde van het graf is, maar alleen zich beschaamd gevoelt voor U.

Ach, sterk Uw overblijfsel in het allerheiligst geloof. Doe het treden in het midden van de paden des rechts. Doe het U aankleven en volgen. Geef dat aan Uw Gemeente nog mag worden toegevoegd. Dat het niet goed is, de wereld weet het. Vijftig jaren geleden kon ze zich nog in slaap laten wiegen door wat vooruitgang scheen. Dat kan ze nu niet meer, ze weet het, ze is haar moed kwijt. En gaat het nog wat verder, dan heeft zij ook geen hoop meer. Heere, dat zijn erge dingen. Maar al deze dingen moeten komen, en nog is het einde niet. Doe ons dan onze

onsterfelijke zielen voorzien van een waarachtig geloof.

Er zijn altijd zoveel jonge mensen en kinderen hier. Bearbeid dezen. En leer hen nog eens wat anders zoeken dan wat kinderen en jonge mensen doorgaans zoeken. En geef de ouderen te verstaan, voor zover deze buiten U worden gevonden, hoe onnut heel hun leven tot dusver geweest is.

Amen.

Gezongen: Psalm 82:2.

Gedeelten uit een predikatie van Ralph Erskine

‘Zie, Ik kom.’ ‘Dat is de stem mijns Liefsten, zie Hem, Hij komt.’ (Ps. 40:8 en Hoogl. 2:8)

Leer hieruit het verschil tussen de stem van God in de Wet en de stem van God in het Evangelie. Zijn stem in de Wet is een verschrikkelijke stem, daarin komt Hij in toorn, met dreigingen en met vervloekingen in de mond. Maar Christus’ stem in het Evangelie is een innemende stem, met blij geklank van verlossing voor zondaren en een deur van hoop. De stem van de Wet is een woord dat de mens zonder hoop laat. Maar het Evangelie opent een deur van hoop, en dat met een aangenaam toeroepen van genade, barmhartigheid en vergeving: ‘Zie, Ik kom.’

Daarom wordt de Wet alleen zuiver gepredikt als ze dienend is tot het Evangelie. Anders kan er geen omhelzing zijn van het Evangelie en van de heilsweldaden. Immers, we moeten eerst de stem van God in de Wet gehoord hebben, waardoor we hebben leren wanhopen aan onszelf, aan onze eigen gerechtigheid, aan onze deugden en plichten, om dan de stem van Christus te beluisteren in het Evangelie, die leidt tot een levende hoop, ja, tot vreugde en blijdschap in het geloven.

Leer hieruit ook de eigenschappen van het geloof en van het ongelooft. We zien hoe het geloof overeenstemt met het voorwerp van het geloof: het onmiddellijke voorwerp, namelijk het Woord en het belangrijkste Voorwerp: Christus, Die in dat Woord spreekt en Wiens stem

door dat Evangelie in onze oren klinkt. Het Woord getuigt: 'Zie, Hij komt.' Het geloof zegt daarop: 'Zie Hem, Hij komt.' Christus zegt: 'Zie, Ik kom.' En het geloof getuigt: 'Dat is de stem mijns Liefsten, zie Hem, Hij komt.' Het Evangelie is niets anders dan een aankondiging van Christus' komst, van Zijn komst om het leven te geven, van Zijn komst om zondaren zalig te maken door de prijs van Zijn bloed en door de kracht van Zijn Geest. En het geloof verzegelt die aankondiging met een 'Zie Hem, Hij komt.' De eerste daad van het geloof is niet om terug te zien op wat voorafgegaan is, zoals het eeuwige raadsbesluit van God of de omvang van het lijden van Christus. De eerste daad van het geloof is ook niet om vooruit te lopen en te willen weten wat de staat is van de toekomstige zaligheid. Maar de eerste daad van het geloof is gericht op de zaken die de mens nu hoort en ziet en gewaar wordt. Want dat geloof begint te zeggen: 'Dat is de stem van de Heere, Die tot mij spreekt door die leraar, en Hij nodigt mij uit om tot Hem de toevlucht te nemen. Hij nodigt zelfs mij uit, die de grootste van de zondaren ben.' En dan begint daar een blijde verwelkoming van die stem, van dat woord van zaligheid. In die daad van het geloof is overreding en toe-eigening. En naarmate die toe-eigening sterker is, is de blijdschap groter. Er zou helemaal geen blijdschap zijn, als de ziel de goede tijding verwierp.

Hiermee wordt ook de eigenschap van het ongeloof aangetoond. Het boos en ongelovig hart spreekt het woord van Christus tegen. Christus zegt: 'Zie, Ik kom.' Het ongeloof zegt: 'O, ik zal niet komen. Neen, Hij zal nooit komen tot zo een als ik ben, en daar heeft Hij goede redenen voor. Ik ben bang dat mijn zonden Hem zo getergd hebben, dat Hij nooit tot mij zal terugkomen. Het zal een wonder zijn als Hij weer naar mij wil omzien.' Maar het is grof ongeloof om dit te zeggen, en dat nog wel tegen de stellige woorden van de Heere Jezus in: 'Hij zal niet komen.' Daarom wordt van het ongeloof gezegd dat het van God een leugenaar maakt. Het ongeloof spreekt tegen en het lastert.

O, dat we het geloof mochten deelachtig worden, dat Hem verwelkomt en dat van Zijn hand zegeningen verwacht.

Laat ons hieraan ons ook onderzoeken en beproeven. Wat kennen wij van die heuglijke komst van de Zoon van God? Als Hij nooit door Zijn Geest tot ons gekomen is, zijn wij nooit tot Hem gekomen door het geloof. Dan zijn wij ongelovigen en als wij in die staat blijven, zul-

len we ook nooit die vreugde en blijdschap in Hem deelachtig worden.

Maar u zal vragen: 'Hoe zal ik weten of Hij ooit tot mij gekomen is?' Om u tegemoet te komen, zal ik u enige vragen voorleggen. Bent u ooit de afstand gewaar geworden tussen Christus en u? Bent u ooit in uw gevoelen aangedaan geweest over de verschrikkelijke afstand tussen Hem en u – een droevige, ja, een vervloekte, een onoverkomelijke afstand? Hebt u de volslagen onmogelijkheid gezien om uzelf daarvan te verlossen, tenzij de Heere tot u wilde naderen? Dit is Gods gewone weg: als Hij ons tot het licht wil brengen, doet Hij ons eerst de duisternis gevoelen; als Hij tot het leven wil brengen, doet Hij onze koudheid en doodsheid gevoelen; als Hij tot het geloof wil brengen, doet Hij ons de kracht van het ongeloof kennen; als Hij tot de liefde wil leiden, worden we eerst bekend gemaakt met onze natuurlijke vijandschap; als Hij tot heiligheid wil brengen, doet Hij ons onze verdorvenheid op de rechte wijze gevoelen. Zo is het ook hier: eer Hij nabij komt, maakt Hij ons bekend met onze verre afstand tot Hem.

Waarom spreekt Hij in het Evangelie van Zijn genade tot u: 'Zie, Ik kom, om zondaren te zaligen?' Waarom anders, dan opdat gij Hem zoudt verwelkomen en uitroepen: 'Dat is de stem mijns Liefsten, zie Hem, Hij komt.' Zelfs het eerste welkom van het geloof mocht wel in zulke woorden zijn; want hoewel de openbaring van de kracht van Christus de werkende oorzaak is van het geloof, en onmogelijk gemist kan worden om het geloof voort te brengen, nochtans ligt de grond van het geloof in Zijn openbaring van het Woord. En omdat nu het geloof is uit het gehoor, daarom, o zondaren, hoort! Hoort dit woord als de stem van de Geest van Christus: 'Hoort, wat de Geest tot de gemeente zegt.' Luister naar dit woord dat u hoort en weet dat het de Geest van Christus is, of Christus door Zijn Geest, Die tot u spreekt en zegt: 'Zie, Ik kom, Ik kom tot u.'

Zo gij tegenwerpt: Christus spreekt in deze tekstwoorden niet tot mij, maar tot de Vader, zeggende: 'Zie, Ik kom; Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen', dan antwoord ik: zoveel te beter is dat voor u en mij. Wat Hij gezegd heeft tot Zijn Vader, blijft vast en ongebroken.

Schatkamer, vertaling J. Ross